

Monumentnummer*: 521498

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 25 november 2002
Kadaster deel/nr: 13825/40

<i>Woonplaats*</i>		<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>		
Lage Zwaluwe		Drimmelen		Noord-Brabant		
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Industriestraat	4		4926 AJ	Lage Zwaluwe		
Industriestraat	12		4926 AJ	Lage Zwaluwe		
Industriestraat	14		4926 AJ	Lage Zwaluwe		
<i>Kadastrale gemeente*</i>		<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>	
Hooge en Lage Zwaluwe		I			1528	
Hooge en Lage Zwaluwe		I			1525	
Hooge en Lage Zwaluwe		I			2586	

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding.

De Industriestraat ligt vlak vlakbij de binnenhaven van Lage Zwaluwe. Hier vestigden zich van oudsher vooral kleine bedrijven die op een of andere wijze waren gelieerd aan haven en water. De LANDBOUWSCHUUR of WERKPLAATS, hier doorgaans griendwerkerskeet genoemd, is zeer waarschijnlijk omstreeks het laatste kwart van de negentiende en het eerste kwart van de twintigste eeuw gebouwd. Een exacte datering ervan is niet bekend, evenmin als een aannemer of opdrachtgever. Er stonden in deze straat omstreeks 1940 ten minste tien van dergelijke keten; in het gehele dorp stonden er enkele tientallen. Ze werden door de griendwerkers gebruikt als een verblijfplaats gedurende het seizoen waarin zij in de grienden nabij Hoge en Lage Zwaluwe en in de Biesbosch werkten. Of ze er daadwerkelijk waren gehuisvest gedurende het seizoen, zoals in de Biesbosch wel gebruikelijk was, is onduidelijk. Vermoedelijk was dit niet het geval, daar bijvoorbeeld een stookplaats ontbreekt.

De griendwerkersketen illustreren de sociaal-economische ontwikkeling rond de haven van Lage Zwaluwe die gedurende de periode 1850-1940 mede onder invloed van de verkeersdorpontwikkeling van Lage Zwaluwe

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

uitgroeide tot een haven van regionaal belang. Tevens benadrukken ze het oorspronkelijke ambachtelijke/industriële en handelskarakter van het dorp.

Het huidige silhouet van de negen resterende griendwerkersketen bepaalt in zeer sterke mate het beeld van dit deel van het dorp in het algemeen en van de Industriestraat in het bijzonder. Omdat enkele keten rigoureus zijn verbouwd of door middel van nieuwbouw aan elkaar zijn geschakeld teneinde één werkruimte te verkrijgen worden alleen de meest gave exemplaren, de nummers 4, 12 en 14, beschermd.

Omschrijving.

De keet heeft een sober uiterlijk. Het is een klein, eenlaags bakstenen gebouw dat is opgetrokken uit baksteen op een rechthoekige plattegrond. Het opgaand muurwerk is in een onduidelijk verband opgemetseld en vertoont sporen van wijziging en herstel. De keet is voorzien van een zadeldak tussen tuitgevels met vlechtingen en wordt gedekt met kruispannen; de nok van het dak staat haaks op de straat. De straatgevel heeft een centraal geplaatste houten deur, van recente datum, onder een streks gemetselde latei. Boven deze deur is een opening aangebracht die toegang verleent tot de zolderverdieping en wordt afgesloten met een houten luik. De opening is voorzien van een segmentboog van twee rollagen. De rechterzijgevel wordt geopend door een centraal geplaatst venster eveneens onder een segmentboog van twee rollagen. De linkerzijgevel bezit een centraal geplaatst zesruits venster afgesloten met een dubbele rollaag. De achtergevel is gepleisterd en wordt zowel op de begane grond als op de zolderverdieping door een klein en smal rechthoekig venster geopend. In alle gevels zijn muurankers aangebracht die de daklijn en -voet volgen.

Het interieur van de keet is uiterst eenvoudig. De begane grond is een grote ruimte die verder niet is ingedeeld. Hier en daar zijn sporen van wijzigingen. Een houten vloer op dito balken vormt de zolderverdieping, een opening met raveling verleent toegang tot die verdieping. Ook de zolderverdieping kent geen verdere onderverdeling. De kap van het dak is niet beschot en dakramen ontbreken.

Waardering.

De griendwerkerskeet is van algemeen belang. Het gebouwtje heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de sociaal-economische ontwikkelingen van Lage Zwaluwe, de haven en het omringende gebied. De keet heeft architectuurhistorische waarde als een bijzondere typologische ontwikkeling. De keet is relatief goed bewaard gebleven. De staat van onderhoud is matig tot slecht. De griendwerkerskeet heeft ensemblewaarde wegens de situering in de bebouwing van Lage Zwaluwe en als onderdeel van een reeks keten in één straat. Hij is typologisch gezien zeldzaam, zeker binnen de context van een reeks.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Landbouwschuur